03/09/2020

Συνάντηση Δένδια – Πάιατ για τα ελληνοτουρκικά – Τι λένε οι Financial Times

/ Επικαιρότητα

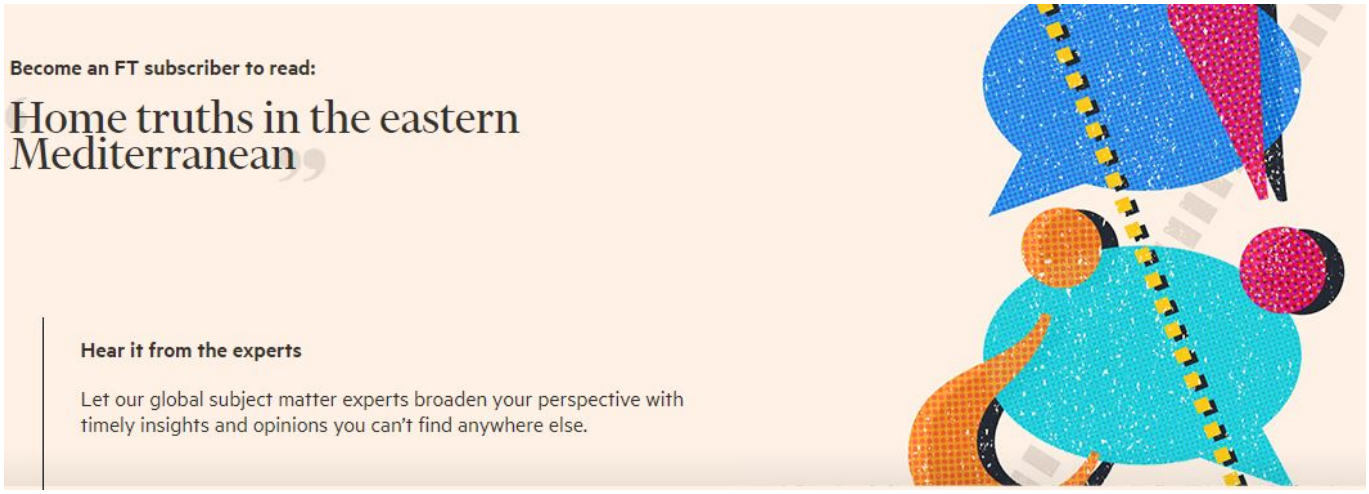

Συνάντηση με τον Αμερικανό πρέσβη Τζέφρι Πάιατ πραγματοποίησε, νωρίτερα σήμερα στο υπουργείο Εξωτερικών, ο υπουργός Εξωτερικών, Νίκος Δένδιας.

Στο επίκεντρο της συνάντησης βρέθηκαν η συνεργασία Ελλάδος- ΗΠΑ και οι πρόσφατες εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο με έμφαση στην παραβατικότητα της Τουρκίας, σύμφωνα με σχετική ανάρτηση του υπουργείου Εξωτερικών στο twitter.

> Συναντήθηκα με τον Πρέσβη των ΗΠΑ, @USAmbPyatt, @GreeceMFA. Συζητήσαμε για τη συνεργασία □□□□□□□ και τις πρόσφατες εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο, με έμφαση στην τουρκική παραβατικότητα. pic.twitter.com/qMJdRXzMFE
>
> — Nikos Dendias (@NikosDendias) September 3, 2020

Από την πλευρά του, ο Αμερικανός πρέσβης επεσήμανε πως χάρηκε που είδε τον κ. Δένδια πριν από το ταξίδι του στα Ηνωμένα Έθνη αύριο.

«Εκτιμούμε ιδιαιτέρως την αποφασιστικότητα της Ελλάδας να βρει διπλωματικές λύσεις για τις εντάσεις της Ανατολικής Μεσογείου. Όπως είπε και ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Πομπέο χθες "είναι ανώφελο να αυξάνεται η στρατιωτική ένταση στην περιοχή"», σημείωσε ο κ. Πάιατ σε σχετική ανάρτησή του στο twitter.

Financial Times: Η αντιπαράθεση Ελλάδας και Τουρκίας αποτελεί μάθημα για το πόσο γρήγορα μπορούν να ξεφτίσουν, οι περιορισμοί και οι συμβιβασμοί που είχαν οικοδομηθεί για χρόνια

Στο μεταξύ, άρθρο γνώμης, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα Financial Times, έχει ως κεντρικό άξονα το ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να στηρίζεται πλέον στις ΗΠΑ, για την επίλυση του αδιεξόδου μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

«Ποιος θα φανταζόταν ότι ο επόμενος πόλεμος θα διεξαγόταν μεταξύ δύο συμμάχων του ΝΑΤΟ; Καλωσορίσατε στη νέα παγκόσμια αταξία, όπως αυτή προέκυψε από τη ερείπια της Pax Americana. Εν τη απουσία του Αμερικανού διαιτητή αναβιώνουν οι παλιές έχθρες.

Τα συστατικά της νέας αστάθειας -οι προσπάθειες από αναθεωρητικές δυνάμεις όπως η Κίνα, η Ρωσία και η Τουρκία να υποσκάψουν το status quo, η υποχώρηση των ΗΠΑ, από τις παλιές τους δεσμεύσεις και η απροθυμία της ΕΕ να παίξει στο γεωπολιτικό παιχνίδι, όλα φαίνονται ξεκάθαρα στα νερά της ανατολικής Μεσογείου.

Η αντιπαράθεση Ελλάδας και Τουρκίας αποτελεί μάθημα για το πόσο γρήγορα μπορούν να ξεφτίσουν, οι περιορισμοί και οι συμβιβασμοί που είχαν οικοδομηθεί για χρόνια.
Στη συνέχεια ο συντάκτης παρουσιάζει εν συντομία το διακύβευμα της τωρινής αντιπαράθεσης -τα θαλάσσια σύνορα των ελληνικών νησιών του Αιγαίου, που έχει οξυνθεί από την ανακάλυψη πλούσιων κοιτασμάτων αερίου, εξαιτίας της οποία και άλλες τοπικές δυνάμεις έχουν εμπλακεί στη διαμάχη.

Τίποτα από αυτά όμως δεν θα είχε εμποδίσει μια ειρηνική μοιρασιά, αν υπήρχαν οι ΗΠΑ να κάνει διαβουλεύσεις σε Αθήνα και Άγκυρα και εν ανάγκη να στείλει μερικά πλοία στο Αιγαίο. Όμως οι μέρες αυτές έχουν περάσει.

Η Άγκυρα έχει πάρει θάρρος από την απουσία των ΗΠΑ. Οι ανταγωνιστικές διεκδικήσεις αερίου έχουν συνδεθεί άρρηκτα με τις αντιμαχόμενες παρατάξεις σε Συρία και Λιβύη και με την επιδίωξη Ερντογάν να μετατρέψει την Τουρκία σε

κυρίαρχη περιφερειακή δύναμη. Η αντιπαράθεση με την Ελλάδα έχει μπλεχτεί στο ευρύτερο περιφερειακό παιχνίδι εξουσίας, στο οποίο η Τουρκία προσπαθεί να τακτοποιήσει παλιά θέματα, μεταξύ άλλων, με την Αίγυπτο και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Ο Ερντογάν, όμως, δεν είναι μόνος στην επιδίωξη της ανατροπής του status quo. Είναι κανόνας της σύγχρονης παγκόσμιας αταξίας, ότι όταν οι ΗΠΑ αποχωρούν, έρχεται η Ρωσία, η οποία υποστηρίζοντας τον Assad έχει εξασφαλίσει μια στρατηγικά σημαντική ναυτική βάση στη Μεσόγειο, ενώ εδραιώνει τα ρωσικά συμφέροντα στη Λιβύη, υποστηρίζοντας τον Χάφταρ.

Η απόφαση για υποχώρηση των ΗΠΑ δεν είναι μόνο του Trump, καθώς την ίδια πολιτική ακολουθούσε και ο Obama. Όμως η μη συνεκτική πολιτική Trump και η συμπάθειά του για του ισχυρούς άνδρες, έδωσε το μήνυμα σε όλους, να αρπάξουν ό,τι μπορούν.

Το συμπέρασμα του γάλλου Προέδρου ότι η ΕΕ πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες, από τις οποίες παραιτήθηκαν οι ΗΠΑ, είναι απολύτως σωστή.
Το ίδιο σωστή είναι και η κρίση του ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να αποφεύγει τη στρατιωτική ισχύ, όταν αντιμετωπίζει ηγέτες όπως ο Ερντογάν. Πολλές από τις διεκδικήσεις της Τουρκίας, αψηφούν το διεθνές δίκαιο – μια θέση που υπογραμμίζεται από την άρνηση της Άγκυρας να υπογράψει τη σύμβαση του ΟΗΕ για το δίκαιο της θάλασσας.

Βέβαια η Ευρώπη δεν είναι ενωμένη. Η Γαλλία στηρίζει την Ελλάδα γιατί θέλει να διατηρήσει την επιρροή της στην περιοχή. Ιταλία και Ισπανία θέλουν να αποφύγουν τη στρατιωτική αντιπαράθεση, ενώ η Γερμανία φοβάται τα αντίποινα της Τουρκίας υπό τη μορφή του ανοίγματος των συνόρων. Όσο όμως ο Ερντογάν μπορεί να παίζει τα κ-μ, το ένα εναντίον του άλλου, η ΕΕ δεν διαθέτει μοχλό πίεσης.

Η απάντηση είναι μια πολιτική της ΕΕ προς την Τουρκία που ανταποκρίνεται στη σκληρή της στάση στην ανατολική Μεσόγειο και υποστηρίζεται, εφόσον καθίσταται αναγκαίο, από μία επίδειξη ναυτικής ισχύος, μαζί με μεγαλύτερη οικονομική ανάμειξη. Στην αντιμετώπιση της Τουρκίας υπάρχει άπλετος χώρος και για τη στρατιωτική αποφασιστικότητα Macron και για τη διπλωματία της Μέρκελ.

Η πορεία του Ερντογάν προς τον αυταρχισμό έχει εξασφαλίσει ότι η προοπτικές ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ, είναι μηδενικές. Αυτό δεν χρειάζεται να αποκλείσει καλύτερες εμπορικές συμφωνίες και επενδύσεις και μια μακροχρόνια συνεννόηση για τους πρόσφυγες.

Όμως η αφετηρία όλων πρέπει να είναι μια ΕΕ έτοιμη να σκεφτεί και να δράσει μόνη της.

ΠΗΓΗ: Home truths in the eastern Mediterranean